

Sayın Meslektaşlarımız,

... Türkiye Jeofizikçiler Derneği adı altında 1961 yılında faaliyetine başlayan Oda'mız 1986 yılından itibaren TMMOB çatısı altında Jeofizik Mühendisleri Odası olarak yer almaktadır. Kurulduğu günden bu yana üyelerini kucaklayan bir kurum olarak çalışmalarını sürdürmektedir. Odamızın kuruluşunun 24. yılında 19. Uluslararası Jeofizik Kongre ve Sergisini gerçekleştirmenin mutluluğunu yaşıyoruz.

Bu yıl ki Kongremiz Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığımız tarafından tam olarak desteklenmiştir. Aynı zamanda TPAO Genel Müdürü Sayın Mehmet UYSAL Onursal Başkanlık yapmıştır...

Türkiye'de Jeofizik Bilimi son yıllarda önemli boyutlarda bir gelişme göstermiştir. Bugün 11 Üniversitemizde Jeofizik Mühendisliği Eğitimi yapılmakta olup, Oda'ya kayıtlı yaklaşık 5000 üyesi vardır. Kamu dışında 450 özel bürosu ile tüm Türkiye çapında Petrol, Maden, Yeraltı suyu, Jeotermal, Mühendislik Sismolojisi, Çevre ve Zemin konularında hizmet vermektedir. Bununla birlikte Jeofizik bilim dalı ile ilgili Türkçe yayın sayısında odamızın katkılarıyla da önemli bir artış sağlanmıştır. Her yıl bilimsel düzeyleri küçümsemeyecek pek çok toplantı, panel ve kongre ile Jeofizik camiası bir araya gelmektedir. Bu platformlarda çok yararlı bilgi, deneyim ve teknoloji alışverişi sağlanmaktadır. Jeofizik mühendisliği hizmet alanlarında çalışan meslektaşlarımızın düzenlediğimiz kongrelerimize ilgisi her geçen yıl giderek artmaktadır.

... Türkiye'nin Petrol, Doğalgaz, Maden, Yeraltısuyu, Jeotermal, Çevre ve Zemin ile ilgili Jeofizik araştırmalar konusunda çağdaş teknolojiyi yakalama adına büyük bir çaba içinde olduğu görülmektedir. Son yıllarda elektronik ve bilgisayar teknolojisindeki hızlı gelişmeler, jeofizik alet teknolojisine önemli ölçüde yansımıştır. Kullanılan cihazların kapasite ve yetenekleri arttırılmıştır. Ancak mesleğimizin icra edilmesi aşamasında çoğu zaman karşımıza uygulamada Yönetmeliklerin açık, net olarak hazırlanmamasından kaynaklanan sorunlar çıkmaktadır. Bu konuya en son örnek Maden Kanununun Uygulama Yönetmeliğinde yer alan maddeler ile ekinde belirtilen rapor formatıdır. Uygulama yönetmeliğinde madencilik ile ilgili olarak Jeofizik Mühendisliği meslek uygulamaları SMMH yazılmasına rağmen tüm çabalarımıza rağmen uygulama yönetmeliği bir meslek grubunun şovenizminden öteye gidememiştir. Yönetmelik hazırlık çalışmalarında **Oda'mızın da dahil olduğu komisyonlarda tartışılan konuların dışında farklı bir model de hazırlanarak yayınlanmıştır. Odamız yönetmelik ile ilgili olarak hukuksal alanda girişimlerini sürdürecektir.**

... Zemin etüt raporlarının hazırlanması ile ilgili olarak da Yönetmelik ve rapor formatı arasında çok büyük ciddi problemlere yol açacak sıkıntılar mevcuttur. 19.08.2008 tarihinde yayınlanan Planlı Alanlar Tip İmar Yönetmeliğinde meslek disiplinlerinin yetkileri ve statik projeye esas olacak fiziksel parametrelerin hangi mühendislik disiplinleri tarafından yapılması gerektiği ayrıntılı olarak tanımlanmıştır. Bu yönetmelik yerine 2005 yılında yayınlanan rapor yazım formatına göre zorlama bir yorum ile statik projeye esas olacak fiziksel parametreler "Gözlemsel Etüt" ile bilime ve mantığa aykırı bir şekilde yapılmaktadır. 2004 yılında yapılan Deprem Şurası çalışmaları sonucunda hazırlanan rapor formatı elimizdedir. Ancak 2005 yılında B.İ.B Yapı İşleri Genel Müdürlüğü tarafından yayınlanan ve sözde **Deprem Şurası çalışmasının ürünü olduğu söylenen rapor formatlarının uzaktan yakından Deprem Şurası çalışması ile bir ilgisi yoktur.** 1993 ve 2005 rapor yazım esasları ve formatı acilen günümüzün ve teknolojinin gerektirdiği şekilde güncellenmesi gerekmektedir. Jeofizik mühendisleri olarak bizler zeminin tüm fiziksel parametrelerini hızlı ve ekonomik olarak yerinde ölçmekteyiz.

... Ülkemizin yaşamış olduğu 1999 yılındaki iki büyük deprem sonrasında ortaya çıkan tabloyu hepimiz bilmekteyiz. Sayın Bayındırlık ve İskan Bakanımız nezdinde şu soruyu meslektaşlarım adına kendisine sor-

mak istiyorum. Mademki 1993 yılında yayınlanan zemin etüt raporlarının hazırlanması esasları ile ilgili genelge doğru idi, bu kadar can kaybı neden yaşandı? Acil olarak bu formatın değiştirilmesi gerektiğini bir kere daha kendilerine hatırlatıyoruz. Ülkemizde afet risklerinin azaltılması ile ilgili olarak yapılan çalışmalar şematik olarak yeterli gibi görünse de uygulama açısından sıkıntılar içermektedir. Bir an önce gereken çalışmaların başlatılarak genelge ve görüşler kirliliğinden sistemin kurtarılması gerekmektedir. Türk Standartları Enstitüsü'nün çıkardığı Eurocode 7 ve Eurocode 8'de çok net olarak Jeofizik Mühendisinin bina ve bina türü yapılarda yapacağı hizmetler açıkça yer almaktadır.

... 17 Ağustos ve 12 Kasım 1999 depremleri sonrasında özellikle Marmara ve Ege Bölgelerinde başlatılan zemin etütlerindeki jeofizik çalışmalar zaman zaman sorunlar yaşanmaktadır. 99 Depremleri hiç olmamış gibi kamuya, belediyelere ve Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'na Jeofizik Mühendisi istihdamı yetkililer tarafından gereklidir denmesine rağmen jeofizik mühendisi alımı gerçekleştirilmemektedir. Bu kurumlarımızdaki jeofizik çalışmaları jeofizikten anlamayan birileri tarafından yerine getirilmeye devam etmektedir.

Yukarıda saydığım kurumlarda aynı Başbakanlık Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı'nın başlattığı her ile en az bir Jeofizik Mühendisi istihdamı çalışmasını örnek almalıdır. Unutmayalım ki saat ilerliyor. “Dünyanın hiçbir yerinde yerleşme ve yapılaşmalarını tekniğe, bilime ve akla uygun yapamayan yürütemeyen ülkeler deprem zararlarını azaltamaz.”

... 167 sayılı Yeraltısuları Yasası'yla ilgili olarak Kanuna aykırı olarak çıkarılan bir genelge ile meslektaşlarımızın hakları 4 yıldır ellerinden alınmıştır. Bu kurumlarımızda çalışanlar bilirler ki jeofizik çalışma olmadan kesinlikle sondaj yeri verilemezken “kuyu arama ve kullanma izin belgesi” hazırlama yetkisi meslektaşlarımızın elinden alınmıştır. Unutmayalım ki yönetmelikler ve genelgeler kanun ışığında çıkarılmalıdır.

2011 yılından itibaren Yapı Denetim tüm Ülkede uygulanacaktır. Zemin Etüt çalışmalarını göz ardı edemeyeceğimize göre Yapı Denetim kuruluşlarında jeofizik mühendislerinin de yer alması gerektiğinin altını bir kez daha çiziyorum. Jeofizik Mühendisleri bürokraside yeterince yer almamaktadır; bunun sonucu olarak başka meslekler bizim meslek alanlarımıza girmekte ve bizim mühendislik hizmetlerimizi yapmaktadır. Bürokrasinin bu tavrını anlayamıyoruz. Bürokraside olmayınca bürokrasinin tepesinde oturanların ve çoğunluktaki meslek grubunun çıkarlarına göre Yönetmelik ve Genelgeler şekillenmektedir. Akıllı, bilimi ve insani değerleri göz önüne almadan ve meslek şovenizmiyle yapılan çalışmalar Ülkemize kısır çekişmelerden başka bir yararı olmayacaktır.

Saygılarımızla;

Metin ALTAY

TMMOB JFMO XIII. Dönem Yönetim Kurulu Başkanı
(19. Uluslararası Jeofizik Kongre ve Sergisi Açılış konuşmasından)